

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD
INSTITUT MEZINÁRODNÍCH STUDIÍ
Faculty of Social Sciences, Charles University
Institute of International Studies
U kříže 8, 158 00 Praha 5
Tel. 00420/251080250
Fax 00420/251620294

Posudek oponenta k magisterské práci Zuzany Schmidtové: „Women in the U.S. Prison System: The Care They Need and the Treatment They Receive.“ IMS FSV UK, ZS 2012/2013, 77 s.

Zuzana Schmidtová si zvolila dosti neobvyklé téma, ležící mimo běžný obzor i zájmy široké české veřejnosti. Toto téma je však z pohledu Katedry amerických studií nanejvýš zajímavé, zcela zřetelně je v něm možno pochopit odlišná pravidla i zvyklosti fungování americké společnosti ve vztahu k odsouzeným vězňům. Přesto, že se studentka soustředí na vnitřní dynamiku tohoto ryze amerického tématu, tedy na zkoumání změn, které do amerického vězeňského systému vneslo zvýšení počtu odsouzených a uvězněných žen, má toto téma výrazný přesah směrem k české odborné veřejnosti, zejména v souvislosti s nutností reformy našeho vězeňského systému.

Spojené státy jsou dnes zemí, která vězní nejvíce lidí na světě. Tvrdě trestající ruka zákona a gigantický mnoha úroňový systém věznic jsou nedílnou součástí fungování tohoto vyspělého demokratického státu, který je ve světě vnímán stále spíše jako nejviditelnější symbol ochrany individuálních práv a svobod jednotlivce, než jako „největší žalárník“. Americká společnost jako celek prochází výraznými změnami spojenými s výraznou modernizací a s proměnou stylu života. Jedním z negativních důsledků tohoto vývoje je od 70. let 20. století neustále rostoucí podíl žen mezi uvězněnými. Hlavním výzkumným předpokladem této magisterské práce je, že ženy se dopouští jiných typů trestných činů než muži. Především pak se dopouští v mnohem menší míře závažné násilné trestné činnosti. Součástí výchozího předpokladu je to, že požadavky na jejich převýchovu jsou odlišné od požadavků kladených na věznic mužské. Nedílnou součástí tohoto výchozího předpokladu je, že ženy mají po uvěznění odlišné potřeby a požadavky na rozdíl od mužů, a to v celé škále týkající se zdravotních i sociálních nároků. Cílem práce je analyzovat, zda (popřípadě jak) se vězeňský systém přizpůsobil rostoucímu počtu vězeňkyň a jak reagoval na jejich odlišné potřeby.

Již od samých počátků však studentka poukazuje na prostý fakt, že ženské věznic vznikly jako kopie mužských vězení, a specifické požadavky vězeňkyň tak téměř vůbec nereflekovaly. To se bohužel týká i zdravotních požadavků, dostupnosti gynekologické a porodnické péče. Zvláště závažné negativní celospolečenské důsledky pak má především uvěznění těhotných žen a matek s dětmi. V specifických podmínkách USA jsou věznic přeplněny, míst pro uvěznění žen je nedostatek, každý stát tak vybuďoval především jen nejtěžší ženské žaláře pro nejnebezpečnější pachatelky. Tam pak ale ve velké většině končí především ženy odsouzené za mnohem lehčí zločiny. Zvláště pokud si mají matky s dětmi odpykat svůj trest v nejtěžší nápravné skupině, má toto devastující vliv jak na odsouzené, tak

především na jejich děti, které se socializují právě v této nápravné skupině. V některých případech má tak toto nezohlednění specifických potřeb odsouzených žen a matek zvláště nežádoucí důsledky.

Po metodologické stránce práce využívá zejména postupů jedinečné případové studie, obsaženy jsou však i kvantitativně analytické i analyticko-syntetických metody zkoumání. Tato anglicky psaná práce je na výborné jazykové úrovni, i když je v ní jisté množství překlepů, či prohřešků týkajících se např. psaní určitých a neurčitých členů. Řekl bych však, že se vyskytují v míře mnohem menší, než bývá u studentů obvyklé. Důležité je, že práce vychází z dostatečného množství relevantních odborných zdrojů, které jsou však v ČR poměrně málo známé i obtížně dosažitelné. Práci lze po formální i jazykové a věcné stránce hodnotit, jako vyhovující všem daným požadavkům magisterského stupně studia. Stanovení cílů, výzkumných otázek, formulace hypotézy i úroveň dosažení těchto cílů lze označit za výbornou. Rovněž tak i zvládnutí odborné terminologie a analytické dovednosti studentky mohou být hodnoceny jako výborné. Práce vytváří logický celek tvořící dokonalý přehled o daném tématu včetně jeho širších souvislostí. Vzhledem k jedinečnosti a poměrně malé znalosti daných reálií v ČR lze uvažovat i o publikaci této práce.

Proto pro obhajobu, při zdárném zodpovězení případných otázek, navrhuji hodnocení stupněm **výborně**.

V Praze, dne 23.ledna, 2013

Mgr. Petr Anděl, Ph.D.